NOVICE
kmetijskih, obertnijskih in narodskih rečí.

Odgovorni vrednik *Dr. Janez Bleiweis.*

Tečaj **X.** V saboto 4. decembra (ranozimna) 1852. *List* **97.**

Povabílo na naročbo „Novíc“
za prihodnje leto.

Ob novem letu se začnè nov tečaj „Novíc“ — enajsti. Kar so bile vodíla „Novíc“ skoz deset let, bojo ostale tudi v enajstem.

Njih namen je sploh slovenskega naroda podúk in korist, in povzdiga in omika slovenskega jezika po potrebah sedanjega časa; zatorej njih obsežek ni osko omejen, in bravci njih se najdejo ravno tako v pohlevni bajtici umnega kmeta in rokodelca, kakor v poslopjih vsih druzih stanov, kterim je mar za povzdigo domačega blagostanja in za napredek domačega slovstva.

Ker pa je kmetijstvo poglavna podpora blagostanja vsih dežel, v kterih slovenski narod bíva, zato stojé kmetijske rečí, združene z obertnijskimi, na čêlu našega časopisa, okoli kterih se ovijajo mnogoverstne druge rečí, ktere se vjemajo z namenom „Novíc“: biti na vse strani podučin list.

Ker pa bi vedno le podúk in le podúk bravcem vendar dolgočasin bil, morajo „Novíce“ tudi skerbeti za druge mične, zabavne ali kratkočasne sostavke, naj bojo v pesmih ali navadni besedi.

Vse to pa bi bilo sedanji čas še vse premalo; bravci želijo tudi zvediti: kaj je novega po svetu? Tem streže „popotnik“ in „novičar“ iz slavenskih krajev in celega sveta, ki v kratkem vsako važnišo novíco povésta, ki se je na svetu zgodila, tako da smé bravec gotov biti, da bo s kratkimi besedami vsak teden vse zvedil kar se primerja bolj imenitnega po širocem svetu.

To je bil obsežek „Novíc“ dosihmal; to bo zvesto tudi prihodnjič.

Za prihodnje leto pa obljubimo častitim prejemnikom „Novíc“ še nekaj podati, kar jih bo gotovo močno veselilo. Hočemo namreč, da vstrežemo tudi mnogim željam domoljubov, na svetlo dati, kar nam je neprecenljivi rajni Vertovc „občne povestnice“ (allgemeine Weltgeschichte), to je, popisa vsih zgodb od stvarjenja svetá noter do blizo konca sredne dôbe, zapustil, in naročnikom „Novíc“ vsaki mesec eno pôlo brez plačíla dokladati, ako se toliko naročnikov oglasí, da bomo v stanu brez gotove škode to storiti. Da je cena „Novíc“ že sama po sebi niska, nam bo vsak previden mož poterdil, ki prevdari, da je popir sedaj še čez polovíco dražji, kakor je še pred malo leti bil, in da tudi tiskarne dela, kakor vsaktere druge dela, so se dokaj podražile. Če tedaj pri vsem tem hočemo vsak mesec naročnikom „Novíc“ celo pôlo v posebni lični dokladi brez plačíla dajati, da bo imel vsak naročnik konec leta bukve z **12** pôlami, smé to za znamnje veljati, da želimo poslednje in, kakor mislimo, nar izverstniši delo slavnega slovenskega pisatelja, ktero je za vsakega človeka znamenito in čeravno za ljudstvo pisano tudi učenim bravcem vgodno, po poti „Novíc“ brez vsih stroškov za prejemnike nar bolj po svetu razširiti, ktere so tudi njegovo „vinorejo“, „kemijo“ itd. Slovencem podale.

Da pa o sedanji dragíni popirja in tiskarnega dela pri tem početju v preveliko škodo ne zaídemo, ktere nam gotovo noben naročnik ne želí, bomo dokladali v pervi polovíci prihodnjega leta vsak mesec celo pôlo v veliki osmerki Vertovcove „povestnice“, in če se bo zadostno število naročnikov „Novíc“ oglasilo, bomo ravno tako tudi v drugi polovíci leta in tako dolgo vsak mesec eno polo brez plačila dokladali, da bo celi rokopis dogotovljen in častitljiva knjiga v rokah občinstva.

Ako bi se pa konec pervega pol leta pokazalo, da ne moremo shajati brez gotove škode, nam naročniki ne bojo za zlo vzeli, če bi po ti poti, to je, brez plačila „povestnice“ dalje izdajati ne mogli.

Naj si tedaj častitelji rajnega Vertovca in prijatli „Novíc“ vsak po svoji moči prizadenejo, da se dostojno število naročnikov oglasí, da bomo zamogli začeto delo do konca dognati.

Scer pa še naznanimo, da „povestnica“ Vertovcova bo neločljiva doklada „Novíc“ in da se ne bo drugač dobivala. Tudi opomnimo, da tistemu, kdor se naročí še le o drugih kvatrih ali pozneje, ne bomo mogli „povestnice“ dajati, ker njemu ni s takimi bukvami nič vstreženo, kterih perve pôle mu manjkajo, nam pa je en iztis raztergan; tedaj prosimo naj se vsak, kteremu je le mogoče, na celo leto naročí.

To naznanimo zastran poslednjega slavnega dela nepozabljivega rodoljuba, kterega vsa pisateljska delavnost je bila le „Novícam“ posvečena, ktere tedaj sveto dolžnost spolniti hočejo, ako z njegovo „povestnico“ ravno tako storé, kakor je rajni sam z vinorejo, kemijo, zvezdoslovjem in s sporočilam vinorejcam storil.

Scer se bo „Novícam“, kakor dosihmal, tudi prihodnjič dodajal „Oglasnik“, ki je proti določenemu plačilu vsacemu odpert, ki hoče kakošno reč po svetu oznaniti.

„Novíce“, ki izhajajo vsako sredo in vsako saboto, veljajo z vsimi dokladami vred v tiskarnici prejemane za celo leto 3 fl. — za pol leta 1 fl. in pol, — za četert leta 45 kr. — Po pošti kamor koli pošiljane veljajo za celo leto 4 fl., — za pol leta 2 fl., — za četert leta 1 fl.

Naročíla se pošiljajo v založnico „Novíc“ (v bukvotiskarnico *Jož. Blaznika na Bregu Nro. 190*). Pa tudi *gosp. Geiger v Celju, gosp. Huber v Lutomeru* in *gosp. Leirer v Mariboru* prejemajo naročíla. Častitim naročnikom pa pisanje naročíl polajšati, bomo podali prihodnjič navadno naročilno pismo.

Naročilne pisma prosimo frankirane nam pošiljati, ker ne moremo od njih poštníne ali nošníne plačevati. Naj se g. naročniki še ta mesec naročé, da bojo „Novíce“ koj ob novem letu zaporedoma dobivali.

S tem oznanílom sklenemo še serčno prošnjo: naj nas slavni g. pisatelji iz vsih slovenskih krajev, kakor dosihmal, s svojimi spisi prijazno tudi prihodnje leto podpirajo.

Vredništvo in založništvo „Novíc“ v Ljubljani.

Občinski pašniki — kmetam poguba.

„Novíce“ niso ravno cerkvén govornik, vender smejo na vsako stran izreči besedo, „da nerazdeljeni pašniki so kmetam — v pogubo“.

Vzamimo pogubo po eni plati. Dokler pašniki niso razdeljeni, jih nihče ne trebi, nihče ne gradí; bolj in bolj se zarašajo, da v zadnje živina skozi ternje in gošavo ne more, in od same zelenjave nič paše ne najde; od dné do dné so tudi manjši, ker vsak mejaš iše kaj prigraditi po starim pregovoru: „da je slab gospodar, kteri pri gmajni nič ne pridobí“. Kdor je pridin, si sicer v občinskim gojzdu tudi kaj nabere ali naseka; naj pride pa kteri huji lakomnik, mu iz kupa vse prevzame; ali pa naj bo samogoltnež, v gmajni nar pred vse pospravi, da mu kdo spred ne pride, in potem še le v domačim svoje pobere. Po tem takim so večkrat lepi gojzdje, namesti celi soseski v dobiček, enimu samimu v žep ali pa po gerlu šli. Dalje kjer še gojzdje ali pašniki niso razdeljeni, tudi sosedje iz druzih krajev kaj radi va-nje segajo; radi svojo živíno va-nje gonijo, prapret pred domačimi žanjejo, derva in drugi les sekajo; od tod pridejo prepíri in pravde, in pravde so drage, in po pravdah se zgubuje ne le denar, ampak tudi dostikrat zemlja, ako prederzni posilnik z najetimi pričami posest — dasiravno posilno posest — za trideset let skaže. Dalje na tacih pašnikih in gojzdih ni samo to zgubljeno, kar zraste, ampak še več tega, kar ne zraste; zakaj precej je vès drug dobiček od sveta, ako ga en gospodar oskerbuje, kakor pa ko je deset gospodarjev bilo.

Vzamimo pogubo pa še po drugi plati. Če je paša za otroke šola veliko hudiga, to od občinskih pašnikov pred drugim veljá; zakaj ondi je več otrok vkupaj, na živíno jim ni potreba toliko gledati, po kotih se ložje potikajo, in tedaj tudi ložje vsaktere nerodnosti in napačnosti uganjajo. Zavoljo občinskih pašnikov je dosti prepírov na dnevi; v prepírih pa je jeza in sovraštvo, in zmerjanje in kletev, in pretep in poboj navadna reč; kjer pa je prepir, ni ljubezni, in brez ljubezni tudi ni življenje pokojno in veselo, in tudi smert in sodba ne boste prijazni in mehki. Dalje se pri občinskih pašnikih in gojzdih dosti krivíce godí; domači se med seboj v kljub presegajo, in ptuji zgrabljive roké stegujejo; nobena krivíca pa ne veljá ne pred svetam, ne pred Bogam, in teška bo po smerti že pest krivične zemlje; kaj bo pa še le za velike po sili pridobljene zemljiša? Mende med nami še véra na večnost ni poginila, pa tudi ne more poginiti — zakaj večni Bog živí!

Naj ne misli kdo, da je ta beseda presiljena; imam pred seboj tri male soseske, ktere so mi zgled za stotere velike; zakaj nič noviga ni pod soncam. V starih pismih najdem, da so se te soseske že pred pet sto leti, namreč leta **1355** zavoljo mej ali konfinov pričkale; da so se pozneje leta **1668**, **1681** in **1715** prepirale, zmerjale, klele, plotove si podirale, živíno jemale, les ropale, se pretepale in bíle; in da po mnogoterih pogodbah je poslednjič ena soseska drugi vender za **200** oralov sveta vzela, dasiravno so zidani konfini prave mejnike delali; in zdaj ko je slabji soseska svoje ostale pašnike deliti hotla, so ji sosedje še to branili, ker so pravíco vzajemne paše nasprot stavili; ubranili vender niso, ker se jim je pravíca nekaj bolj svetlo razjasnila, dasiravno v sercu še nekaj nevolje redijo; na drugi strani pa se za en del še s pravdo poganjajo, in pravde konec je še le pri začetku.

Da bi pač tukaj ne dolga in draga pravda, ampak višji vlada po pravičnih postavah konec prepiram storila! Pač bi bilo tako dobro, vradne komisije za razsodbo kmetiških pravíc med seboj postaviti, kakor so do zdaj cesarske komisije pravíce grajšakov in kmetov razsojevale, ravnale in do konca doganjale. Kmetijske družbe, ako niso za to reč že kaj več storile, bi gotovo za prid kmetijstva velik sad zasejale, ako svoje prošnje in svete do deržavne vlade na to stran obračajo. P–i.

---

40 rumenih zlatov (cekinov)
za gojzdnarske bukve za kmeta!

Neimenovan ud gojzdnarskiga družtva na Štajarskim, spoznavši potrebo, da se začnè z gojzdi (boršti) pametnejši gospodarstvo, želí tudi za kmeta lahko umevno in kratko spisane bukve na dan spraviti, ker za bolj učene ljudí spisanih knjig je že na kupe.

V iménu tega za gojzdnarstvo skerbniga domorodca tedaj izpiše Štajarsko gojzdnarsko družtvo v časniku kmet. družbe „Wochenblatt der steyerm. Landwirthsch. Ges.“ 25. novembra t. l. 40 cekinov za darílo tistimu, kteri s posebnim oziram na Štajarsko deželo spiše podučne bukve za kmeta, kako ima svoj gojzd oskerbovati, da si več lesa priredí in vse odverne, kar gojzd v škodo nese.

Te bukve, v nemškem jeziku, morajo biti, kakor se pravi, prav po domače in kratko spisane, brez učeniga razlaganja, tode vse imajo zapopasti, ker je treba za natanjčni in določni poduk v gojzdnarstvu; veči ne smejo biti kakor da bo natis 6 pôl (Bogen) znesel, ker na 6 pôlah se da povedati, kar je treba kmečkimu gospodarju vediti. Pisatelj mora svoje imé v zapečateni list skriti, zunaj na ta list pa kakošen prislov (Motto) napisati, da se po tem eno delo od druziga loči. Zadnji čas do 1. decembra **1853** se pošljejo spisi vodstvu Štajarske gojzdnarske družbe v Gradec, ktere bo za to izvoljena komisia presodila; tisti spis, kterimu bo omenjeno darílo izgovorjeno, ostane lastnína gojzdnarske družbe, ki ga bo natisniti dala *).

*) Nadjati se je, da v nemškim in slovenskim jeziku. Vred.

Ogled nove kazenske postave
zoper hudodelstva, pregreške in prestopke.

Od raznih plemen pregreškov in prestopkov.

(Dalje.)

Vdeležba skrivnih družb, skrivnih društev.

Prepovedano je se zedinjevati v skrivne družbe, naj bodo ustanovljene s kakoršnim bodi namenom, in naj so obstale ali še obstojé pod kakoršnim bodi imenom ali kakoršno koli podobo. Deležnik skrivne družbe je kriv pregreška.

Za skrivno družbo gré čislati vsaktero zedinjenje več ljudí:

a) če se nalaš pred gosposko skriva, da tako zedinjenje obstojí;
b) če se sicer obstanek zedinjenja pové, pa njegova ustava in ustanovila (postave) zakrivajo, ali pa drugo ustavo, druge ustanovila ali drug namen povedó, kakor so v resnici.

Z vdeležbo skrivne družbe se zakriví vsak notranjec:

a) kdor takošno družbo ustanoviti skuša, ali za res ustanoví;
b) soude za notranjo ali zunanjo skrivno družbo nabera;
c) kdor je predstojnik ali soud kake notranje ali tuje skrivne družbe;
d) kdor takošni družbi pisma dopisuje ali od nje prejema;
e) kdor je pri shodih takošne družbe pričijoč v kakoršni si bodi lastnosti;
f) za njene shode vedoma svojo hišo ali svoje stanovališe v najem da ali posodi; zadnjič
g) urednik, ki ima po svojemu uredu dolžnost, ovadovati, če vé za obstanek skrivne družbe, ali za njene shode, in gosposki uredskega naznanila ne da.

Kazen tega pregreška je po posebnosti vdeležbe različna. Ustanovnike, naberavce in predstojnike gré obsojevati v hud zapor od 3 mescov do 1 leta.

Tisti, ki so pričijoči pri shodih skrivne družbe, ali se je vdeležijo dopisovaje liste ali kakor si bodi drugači, naj se kaznujejo pervikrat z zaporom od 1 do 3 mescov; če se pa zopet pregrešé, s hudim zaporom od 3 do 6 mescov.

Kdor svojo hišo ali svoje stanovališe vedoma za zbirališe kake skrivne družbe posodi ali v najem da, naj se obsojuje, če on ni soud družbe, v zapor od 1 do 3, kadar se pa zopet pregreší, v hud zapor od 3 do 6 mescov. Zraven tega zapade najemšina, če se je hiša ali stanovališe v najem dalo.

Ako je ti, kdor dajè priliko, da se skrivne družbe v njegovi hiši ali njegovem stanovališu shajajo, ob enem tudi sam družbin soud, ga je, zraven zapada najemšine, če bi bila kaka izgovorjena, s hudim zaporom od 1 do 3, in pri ponovitvi do 6 mescov kaznovati.

Kazen urednika, ki zvedši za kako skrivno družbo nje ali njenih shodov ne naznani, kar bi bil po svojem uredu storiti dolžan, je hud zapor od 1 do 3, če se zopet pregreší, do 6 mescov.

Če se je pa kaka skrivna družba, ko je on vedel, dalj časa shajala, in če iz tega nastopi nevarnost za javni red, je po dolgosti časa in po okolšinah nalagati v kazen hud zapor od 6 mescov do 1 leta.

Kadar se kaka skrivna družba najde, je dolžnost njenih prestojnikov in urednikov, gosposki vse družbine pisma in dopise naznaniti in izročiti. Kdor koli kaj družbinega prideržì ali prikrije, naj se kaznuje s hudim zaporom od 1 tedna do 1 mesca. Družbine denarnice in oprava zapadajo.

Nagovarjanje ali naberanje za kako društvo, kteremu se je odreklo dovoljenje, ali ktero je sicer že obstalo, pa ga je oblastnija razpustila, kakor tudi nadaljno delanje društva, ktero je oblastnija razdružila, naj se kaznuje kakor pregrešek z zaporom, pri ponovitvi pa s hudim zaporom od 3 do 6 mescov, če to djanje ni podverženo ostrejšim odločbam.

Kakor deležnik tacega društva je vsakdo podveržen kazni, kdor, če prav se je dovoljenje ga ustanoviti, odreklo, ali če prav je oblastnija zapovedala, da naj se razide, še naprej svoje prineske za društvo dajè ali sicer za-nj dela, njegove shode obiskuje, ali za to svojo hišo ali svoje stanovališe posodi ali v najèm da.

To vdeležbo gré kakor prestopek kaznovati s kaznijo v dnarjih od 50 do 300 goldinarjev, ali pa z zaporom od 1 do 3 mescov.

Predstojniki kake dopušene družbe, ki poprašujoči gosposki nalaš soude zamolčé, so krivi prestopka, in se kaznujejo v dnarjih od 50 do 300 goldinarjev.

(Dalje sledi.)

Slovanski popotnik.

Spisuje Fr. Cegnar.

* Na vseučilišču na Dunaji se učíjo staroslovensko in tri druge glavne slovanske narečja. Staroslovenščino učí dr. Miklošić, ki tudi dvakrat na teden razklada „Starine Nestorove“ in „pesem o Igoru“. Poljsko učí pet ur na teden g. Kawecky; česko trikrat na teden g. Šembera in zraven tega tudi trikrat na teden česko slovstvo. Rusko učí pet ur na teden g. Zalevski.

* V Varšavi je prišla na svitlo poljska dogodivščina, ktero pripoveduje stric svojim sinovcem. Spisal jo je slavni poljski pisatelj Lelevel prav po domače.

* Bivši profesor slovanskega slovstva v Parizu Adam Mickiewič, je zvoljen od Napoleona za arsenalnega knjižničarja.

* Znana nemška dramatiška igra „Sohn der Wildniss“ je v česko prestavljena.

* Jaromir Erben se je namenil popisati navade Čehov in druzih Slavenov.

* Velebi Effendi, ud prestavljavskega društva na Turškem, je zvoljen za profesorja turškega jezika na orientalski akademíi v Petrogradu.

* Na Ruskem so začeli namesti smodk iz tobaka piti smodke iz zelenega čajevega listja, ki se jim bolj prileżejo, kakor iz tobaka in ne vpijanijo človeka.

Podučnica.

Nekdo vpraša svojiga prijatla: kako je to, da je pri vsih svojih stiskah in težavah vedno dobre volje? Odgovorí mu: Vsako jutro, preden se po svojih opravilih podam, obernem vselej očí na tri rečí. Pervič jih proti nebu povzdignem, ter se spomnim, da od zgor nam vse pride kar imamo. Drugič jih proti zemlji obernem, ter premišljujem, kako majhniga prostora človek potrebuje, kjer bo enkrat počival. Tretjič jih okoli sebe obernem, in pregledujem množico tacih ljudí, kterim se še veliko hujši godí, kakor meni. In po tem takim se v težavah tolažim in živim s svetam in ljudmí v Bogu zadovoljen.

Kratkočasnica.

V neko imenitno tovaršijo žlahnih gospodov in gospá je bil povabljen tudi poslanik turškiga cara. Pride in po turški navadi prinese seboj dobrih sladkih štrukličkov, in vsaki gospé eniga podari; ena sama med njimi je dobila dva. Posebno dobro se je zdelo gospé, kjer mislila je, da le ona je izmed vsih druzih nar bolj čislana. Radovedna gospá prosi tolmača, naj slavniga

Turka popraša: s čim je ona to čast zaslužila, da je nar bolj počastena in dva štruklica prejela. Turčín reče tolmaču: Povej ji, da dal sim ji dva štrukla zato, ker sim vidil, da ima še enkrat veči usta kakor drúge. — Osramotena je poručala svoj dar.

Novičar iz slovanskih krajev.

Iz Šent-Vida nad Ipavo 30. nov. Ljube Novíce! ne zamerite mi, de se jez priprosta deklica prederznem, Vam dopisati *). Znano mi je, de rade oznanujete šolske veselíce, ker večkrat smo tudi v naši šoli kaj taciga brali. — Tak vesel dan je bil za nas 17. t. m. Prišli so našo učilnico ogledat 3 gospodje, in edin zmed njih je bil blagorodni g. Leban, posestnik iz Postojne, dobro znan mojster v godbi in iskren ljubitelj šolške mladine. Z veseljem smo jim zapeli nekaj cerkvenih in nekaj posvetnih pesmic, kolikor se je dalo v čistim čveterospevu. Vidili smo na prijaznim obličji g. Lebana, de jim všeč pojemo, in to nas je še bolj spodbodlo, de smo jo še iskreniši vrezali. Ko smo skončali, so nas pohvalili in z milimi besedami, ktere so nam globoko v serce segle, opomnili, de naj skerbimo v vsih znanostih in tudi v lepim petji se vedno bolj izuriti, ker to človeka omika in mu marsiktero prijetno uro napravi. De bi nas pa častiti gospod še bolj oveselili, so 12 nar boljših pevcov in pevk z lepimi svetlimi šesticami obdarovali, in tud jez sim bila ena téh srečnih. Kako je na to vse po šoli oživélo, si lahko mislite; neizrečeno veseli smo domú hiteli. Bog naj ohrani miliga gospoda, mnogo let v blagor Postojuske mladosti in cele domovíne!

Franca Skupkova, Šentviška šolarca.

Iz Podlipe. H. Prijatlam slovenske dogodivščine v spodbudek. Ni davno, kar me je g. Anton Jelovšek, pridin pa malo znan nabiravec krajnskih zgodeb, opomnil, da v Bistri (Freudenthal) je najti v starih bukvah sled od večji starosti Verhniške fare; naj grém, in sam bolj na tanko preišem. Ubogal sim, in v starim urbarji treh debelih zvezkov več našel, kakor sim iskal. Našel sim namreč, ne samo kaj da je Bistriški samostan časama posestva pridobil, in kako dalječ da se je to posestvo med Verhniko in Cerknico, na Gorenskim polji in na Vipavski zemlji raztegnilo, ampak tudi mnoge starinske drobtinice, ki se še pri Valvazorji pogrešajo. Na primero: da so bili vodji Bistriškiga samostana do leta 1660 le priorji, potem pa preláti; da je Cerkniško faro že leta 1360 Oglejski patriarh Ludevik Bistri pridružil; da je Verhniška fara že pred letam 1408 obstala. Koliko tacih dragih drobtinic je še po starih grajšinskih pismih, in po ostankih iz odpravljenih samostanov zakritih! Marsikdo morebiti ima priložnost kaj več najti, zlasti ko grajšine po odpravljenim podložtvu starih pisem ne bodo toliko zakrivale. Le ena beseda, le en podpis v starih pismih v časih veliko veljá. Na primero: Dôba Bistriških prelatov, se dobí iz dvéh kupnih pisem od leta 1660 in 1662; v pervim je vodja Ludevik Cirian imenovan prior, v drugim prelat. Starost Verhniške fare razodene najemno pismo od leta 1408; ondi je med pričami podpisan gosp. Matija, večni vikar na Verhniki, in gosp. Matija in gosp. Herman, tovarša („Gesellen" sta imenovana) ali kaplana.

Iz Ljubljane. Za občinstvo važniši sklepi mestniga odbora v poslednji seji so bili sledeči: Pervič je bilo 23 milodarov krajnskim invalidam razdeljenih, ki so po ranah v vojskah leta 1848 in 1849 onemogli; oglasilo se jih je scer 118; ker pa od letnih čimžev v znesku 726 fl. se za zdaj ne more več kot 23 invalidov obdarovati, so bili po zaslišanim nasvetu kantonskih poglavarjev in dotičnih gosp. fajmoštrov in županov od zato postavljeniga odbora nar vredniši in nar revniši iz cele dežele izvoljeni, kterim je Ljublj. mestni zbor milodare, vsacimu 30 fl. na leto, določil; — obdarovani so sledeči: a) iz Ljublj. mesta: Podkrajšek France in Križman Anton; b) iz kantona Ljubljanskiga: Jakob Tomaž iz fare Marije Divice v Polji, in Selan Jaka iz Dobrove; c) iz kantona Kamniškiga: Bremšak Janez iz Mlake in Peterka Andrej iz Št. Andreja, fare Moravške; d) iz kantona Novomeškiga: Krese Jožef iz Sela, Fabiani Andrej iz Dolenjih Šic, in Bradula Jože iz Studenca; e) iz kantona Trebniškiga: Loka Martin iz Male Loke, Okrogar Anton iz Velke Kostrelnice in Koprivnikar Martin iz Ustja; f) iz kantona Postojnskiga: Brešic Matija iz Stran, in Čehovin Matija iz Gaberč; g) iz kantona Krajnskiga: Rubežnik Tomaž iz Godešc, Taučar Jože iz Praprotna, in Tepína Franc iz Stražiša; h) iz kantona Černomeljškiga: Gorše Jaka, Ivec Jaka iz Golíš, in Goderšič Štefan iz Čudniga Sela; i) iz kantona Vipavskiga: Kumar Jože iz Idrije, in Tratnik Janez iz Vipave; k) iz kantona Kočevskiga: Kerše Andrej iz Retij. Iz kantona Radoljškiga se ni nobeden invalid oglasil. — Dalje je bilo v ti seji poterjeno, naj se kanal po blatni vasi naredí, — zemljiše od g. Schwingshakel-na in Kušar-ja odkupi, da se bo ondi cesta proti železnici razširila, — in za toliko potrebno popravo sila slabih potov na Ljub. grad, kamor vsak ptuj popotnik gré, vojnimu vodstvu, ki hoče to pot popraviti, naj iz mestne kase primerin pripomoček podelí.

Novičar iz mnogih krajev.

Nar važniši novíco tega tedna je prinesel telegraf iz Pariza, ki ravno naznani, da je bil v četertek (2. decembra) Ludevik Napoleon za cesarja oklican; zvečer mu je postavodajavni zbor poklonil ljudstvino volitev. Francosko je s tem od smerti zbujenim cesarstvam v novo dôbo stopilo: ali bo dôba mirú ali dôba vojske, kdo vé. Napoleon je unidan v pismu na postavodajavni zbor vnovič poterdil, da cesarstvo pomeni mir. — Sliši se, da se bo postava za lovstvo (jago), ki je bila mesca sušca 1849 dana, v prid osébne in lastninske varnosti nekoliko prenaredila. — Iz Rusovskiga, kjer imajo žita dovelj, ga vozijo sedaj veliko v Galicio. — Slavni profesor kemije Balling v Pragi je važno reč znajdel: iz sladoviga in hmeljeviga soka (comprimirten Malz und Hopfen) hitro na mizi si ól (pivo) narediti; tak brez ólarske kuhe napravljeni ól že pijó sem ter tje in ga ne morejo prehvaliti. — Rusovski car je ukazal svoji hčeri Maríi Nikolajevni, vdovi vojvoda Leuchtenberškiga, da ima biti „predsednik" cesarske umetnostne akademije. — Jolsvaški vremenski prerok, ki po Ogerskim zlo sloví, pravi, da bo tudi ta mesec bolj gorák ko merzel, meglén in deloma deževen; še le mesca prosenca in svečana bota zimo prinesla, v kteri pa se bo tudi merzlo vreme spreminjalo z gorkim. Koliko pa ti preroki véjo, nam pričuje tisto preroštvo, ki nam je zgodnjo in grozno hudo zimo napovedalo! — Turška vlada je 8000 vojakov potisnila na mejo Černogorsko.

Milodari za reveže pri sv. Trojici

po prošnji v 95. listu „Novíc".

Gospod s prislovam: »Kdor terka se mu odprè! . . 5 fl.
Gospá s prislovam: »Dajte, in se vam bo dalo«! . 1 fl.
Gospod s prislovam: »Takim revežem iz serca rad«! 3 fl.

Vsak dar bomo hvaležno sprejeli in ga odrajtali za razdelitev med uboge gosp. fajmoštru. *Vred.*

*) Močno si nas, Francika, razveselila s tem dopisam in gotovo vse bravce »Novíc«, ki radi slišijo od pridnih šolarjev in šolarc, ki se v šoli tudi lepih pesem vadijo.
Vredništvo.

Natiskar in založnik *Jožef Blaznik v Ljubljani.*